

# DÉLVIDEK

(BÁCSKAI NAPLÓ) — POLITIKAI NAPILAP.

— Szerkesztőség és kiadóhivatal: —  
Szabadka, IV., Nákócsí-u. 20.  
Telefonszám 300.

Felolós szerkesztő:  
KÓNYA LAJOS

Szerkesztő:  
BERKEN MÁRK

— Megjelenik mindennap délután. —  
Előfizetési díjak: egész évre 60 K,  
félévre 30 K, negyedévre 15 K.

## Viszály a müncheni katonák és tisztek között.

Berlin, febr. 6. A müncheni katonák és tisztek közötti viszonykodás végzetesen kiélesedett. Egy több ezer katonából álló gyűlésen követelték, hogy üssék le a tiszteket, ha nem engednek. A hadügyminisztert a katonatanács árulójának bélyegezték meg.

## Egybegyűltek a német nemzetgyűlés tagjai.

— Ebert lett a birodalmi elnök. —

Be lin, febr. 6. A képviselők már megérkeztek Wiemarba. Megérkezett Elsas Lotharingia 12 képviselője is, de a posentek nem jöttek el, mert a lengyelek megakadályozták őket az utazásba. Ugy hallatszik, hogy Ebert ideiglenes birodalmi elnök lett, Scheidemann ideiglenes miniszterelnök és Löbe breszlai képviselő a nemzetgyűlés elnöke lett.

## A brémai kereskedelem a kommunista uralom alatt.

Németországnak második legnagyobb kikötővárosában, Brémában, a kormánycsapatok nehezen helyreállították a rendet és véget vetettek a kommunista diktatúrának, melynek rövid uralma alatt teljesen összeomlott a híres Hanza-város, kereskedelem és üzleti forgalom. A 4000 felfegyverzett munkásra támaszkodó kommunista kormány első dolga volt a munkabéreket ötszörösre felemelni. Így az ipart tönkretették. A közpénzeket is esztelenül pazarolták.

## A magyar kereskedelmi miniszter mint drámaíró

Garami Ernő, a magyar kereskedelmügyi miniszter úgy látszik nemcsak a kereskedelmi, hanem a művészeti dolgokban is jártas. Nemrégiben szociális irányú drámát írt „Megváltás felé” címmel, amelyet a volt zombori színtársulat mutatott be Kőbányán. A bemutató előadáson Garami is részt vett.

## Megszüntették az új 200 koronás bankók nyomását

Bécs, febr. 7. Az osztrák-magyar jegybank, tekintve arra a körülményre, hogy a legutóbb kibocsátott 200 koronás bankjegyek teljesen fedezik a pénzügyi szükségletet, az új 200 koronás bankjegyek nyomását megszüntette.

## A bolsevikiek Archangelszkben

Krisztianis, febr. 6. A bolsevikiek újabb offenzívát kezdtek az Archangelszki-front szakaszon. Megtámadták Archangelszk városát és 3 napi ostrom után kényszerítették az antant csapatait, hogy hagyják el a várost.

## Gibraltár és a spanyolok.

Madrid, febr. 6. Romanones spanyol miniszterelnök a napokban Párizsba utazott. Befolyásos körök szerint párizsi utja összefüggésben van Gibraltár ügyével, melyet a spanyolok tudvalevőleg maguknak akarnak visszaszerezni.

## A jövő nemzedék erkölcsi állapota és megjavítása.

Köztudomású és elképzelhetetlen, hogy egymásnak a mindnyájunk által — fájdalom — jól ismert fölfordult állapotot, — hogy a háboru kezdete óta a jövő nemzedéke züllik, s annak erkölcsi érzéke — állapota ijesztően megromlott. Szülők, és öregberek iránti tisztelet majdnem feypontra szállott alá, de legiszonyúbb az uton-utfélen hallható istenkáromlás, és a szemérmetlen, becsutelen, parázna szavak, szitkozódások, tréfák, nóták, melyek uton-utfélen gyermekek és subancok szájából hallhatók.

És ha valaki meri őket pár szóval rendre, tisztességre, becsületre inteni, — ez csak olaj a tüzre, és a becsutelen szavak, röhögések és becsutelmélek között még piszkosabban megisméltődnek. Még szerencsésnek mondhatja magát a jólelkű, rendre intó polgártárs — ha azonnal, vagy később meg nem hajigálják és sötétben fejbe nem verik. Az utcák falaira és kövezeteire mázolt utálatosságokat csak röviden megemlítjük, a melyet tisztességes asszonyaink, leányaink, gyermekeink kénytelenek látni és pírulva elfordulni. Milyen lesz e züllött és megromlott gyermekek által a jövőben nevelendő újabb nemzedék erkölcsi állapota.

Tudjuk, hogy okozat nincs ok nélkül. — Hiszen már az a borzasztó tény is elég volna rá, hogy a gyermekek legnagyobb része nélkülözi már 5-ik éve az apai hatalmat és szigort. Sok ezren, meg ezren elestek és fogságban sinylődtek az apák. Itthon pedig a munkáskezek hiányában a szegény anya rászorult a nővendék gyermekek segítségére, napszámjára: és ezt érezve a süvölvény, elbizakodott, követelőző, engedetlen lett, sőt kimaradozott; sokan éjjelekre is.

A kellő ellenőrzést nekü-

lésző és meg nem cenzurázott muzikát seregestől látogatják a síhederek, sőt gyermekek is, és az ott látottak, amit belőlük megértenek, csakis lelki romlásukra válnak. A dohányzás a kiskorúak legnagyobb részében ijesztően elterjedt; megrontja az egészségüket és keresetük nagy részét maguknak visszatartják, — ennek hiányában pedig még a szülők pénzéhez is hozzányulnak és lopnak. Ezen okok sorából nem hiányozhat még annak fölemlyítése sem, hogy az ellenőrizetlen ponyvairodalmi termékek a sok rablóhistoriák, a Nick-Karter-féle fércművek korlátozás nélküli olvasása s szülői háztól még megmaradt csekély erkölcsi érzet maradványait is sok száz, sőt ezer meg ezer éretlen gyermek és síhedernél teljesen lerontotta elannyira, hogy ennek hatására alatt különböző helyeken 10-15 év közötti gyermekekből rablóbandák alakultak és sok száz meg száz betörések rablások tettek tanuságot az éretlen korúak erkölcsének megromlásáról, pusztulásáról.

Csakis erős kéz, drákói szigor, munkára szorítás s a bünösök és tévedtek részére felállított vallásos alapú javító intézetek lesznek képesek a százanandó eltévelyedetteket megjavítani, jó utra vezetni s a társadalom jövőjét, — a jövő nemzedékek erkölcsi megújódását előmozdítani és biztosítani.

## Mozgósítanak az oroszok.

Moszkva, febr. 6. Az orosz szovjet kormány elrendelte, hogy újabb kilenc kerületben a 20-45 évi korosztályt mozgósítsák.

— A vetőmagvak postai szállítása. A termelés biztosítása végett a kerti- és gazdasági vetőmagvak akadálytalan postai szállítása Bácsodzug, Kraszószorény, Temes és Torontál megyék területén a szerb katonai parancsnokság megengedte.

## Csuszák a járdán.

Eretlen tacsók tőli sportja.

A szabadkai utcákon a fagy beálltával új téli sport kezd felvirágozni. Ujnak tulajdonképpen csak annyiban nevezhető, hogy minden télen újra kezdik és nagyon népszerű míg a fagy tart. — Az újabb sport a csuszkálás. Nem kell hozzá sem kocsolya, sem külön kosztüm, sőt még külön pálya sem, de mindazonáltal igazi kassz mulatság, még pedig az ifjúság (5-től 16 évesig) külön társadalmi rendje üzi.

A mulatság a sok mellék körülmény mellett főleg abban áll, hogy néhány éretlennek nevezhető ifjú neki rugaszkodik a lábba, testtel, esetleg orral, kifényesít és kisímit egy darabot az aszfalton, azon azután némi nekirugaszkodás és az egyes járókelők fellökése után merész egyenesen végig siklik, megvetvén a talpbőrhiányt egyrészt, másrészt a jámbor járókelők testi épségét, nekük esvén hol két, hol négykézláb a pálya végén.

A sport higiénikus szempontból kétségkívül igen praktikus a tudóré. Főleg a torokra, mert a sport csak úgy üzhető sikeresen, ha kellő ordítással kísérik s ebben nincs is hiány, ellenben a szakértők állítása szerint a végtagok sok tekintetben szenvedhetnek sérülést, különösen, ha a pályára avatatlan kerül; mondjuk este rátevőd véletlenségből. Mivel pedig az ilyen tévedés, olykor kéz, láb, esetleg nyakkitöréssel is járhat, szeretettel ajánljuk a rendőrség figyelmébe a közkezdelt sportot, illetőleg a sportúzókat, nemkülönben ama háziurakat, akiknek háza előtt csuszkapályák vannak és nem szórta rá homokot vagy fűrészpórt.

## Egymást meglopó vasutasok.

Három hónapi fogház két fűtőnek.

Vannak mindenütt kivételek. — Így a vasutasok között is vannak tolvajok. Egyszer Lukity Nándor és Mender János mav. fűtők, amint a hajnali órákban a szabadkai állomáson egy gépen foglalatoskodtak, meglátták, amint egy másik gépen Tancos Nándor fűtő felnyitotta a ládáját és abból ruhát vett ki. Munkaruháját levette, a ládába tette, az elvett ruhát felhuzta és elment, lecsukván a ládáját.

A másik két fűtő erre odaosont átkulcsal kinyitották a ládát, kivettek belőle egy vadonatúj kék ruhát, nadrágot, sapkát, szappant 9 darab zsákot és 74 koronát.

A dolog természetesen kitudódott és a 2 híres fűtő most loptással vádolva állott a szabadkai törvényszék előtt. Azzal védekeztek, hogy mivel tisztító rongyuk nem volt, azért nyitották ki Tancos ládáját s a zsákokat tisztító rongynak vették ki. A többi holmit pedig azért emelték el, mert hát azok is a zsákok mellett voltak.

Persze hogy nem fogadták el ezt a védekezést a bírák és mind-egyiket három hónapi fogházra ítélték. — Ebben meg is nyugodtak.

## Orgazdák bűnhődése.

— Másfélévi és félévi börtönt kapnak. —

(Saját tud.)

Három férfi és három nő állott orgazdasággal vádolva bírói előtt a szabadkai állami törvényszéken. Mindannyiukat, névszerint Krnyánszki Glogyin Alexánét, Krnyánszki Radónét, Minovics Raginát, Vetro János kereskedőt, Vancics Istvánt és Vujkovics Lámics Istvánt, a „Szarvas“-koresma tulajdonosát, azzal vádolta az ügyészség, hogy szökött katonáktól vásároltak lopott holmikat. 1916. őszétől kezdve ugyanis 1917. őszig a szabadkai teherpályaudvaron szökött katonák igen sok vasuti koscsit törtek fel és ládászámra loptak onnan cigarettát, mazsolaszökött egy métermázsát, fűgét cukrot, kávé és dohányt s egyéb cikkeket is nagy mennyiségben.

Krnyánszki Glogyin Alexánénál lakott egy elesapott vasutas, Szil István (azóta már meghalt) és ez

szokta a lopott dolgokat összevásárolni a katonáktól. Vancicsot és Vujkovicsot is azzal vádolták, hogy a katonáktól közvetlenül vásároltak lopásból eredő dolgokat. Többek közt 7 bál leveles dohányt is vettek volna. Vujkovics egyszer 200 doboz cigarettát vett 200 koronáért.

Vetro János ellen pedig az a vád, hogy az orgazda nőktől vette meg az árukat. A tárgyaláson azonban szemféléképpen sem lehetett a férfiakra rábizonyítani, hogy tudtak volna a vásárolt dolgok lopott voltáról, s így őket és Krnyánszki Radónát főmentették, Krnyánszki Glogyin Alexáné azonban orgazdaság bűntettéért 6 hónapi, Minovics Ragina pedig másfél évi börtönbüntetést kapott. Az elítéltek felebbezték.

Szabadka, febr. 7

## Kocsin jártak lopni.

— Ujra elítélték Hunyadi Bosnyák Pált. —

(Saját tudósításunk.)

Nagyszabású tolvajtársaság főbűnt elkövetett a szabadkai törvényszék. Hunyadi Bosnyák Pál, Rattmann Teréz és Német Julius voltak a vádlottak. Hunyadi Bosnyák már többször volt büntetve; igazi megrögzött tolvaj. Legutóbb találtak nála lőszerszármokot, új kocsikerekeket, gazdasági felszereléseket és ágyneműket. Rattmann Teréz az 5 vadházastársa, Német Julius pedig Rattmann Teréz fiával él vadházasságban.

Karip János rendőr egyszer esetelére cirkálás közben a Piros-utcában meglátott egy kocsit, mely mindeféle holmikkal meg volt rakva, butoréktól kezdve kocsikerékig mindennel. Láta, hogy oldalt a kocsit mellett 5 ember gyalogolt, mögöttük pedig még 3 ember kísérté őket.

A rendőr megállította a kocsit. Az 5 ember erre hirtelen fölugrált a kocsi, a lovak közé vágta és elhajtottak. A hátul jövők közül két katonát szintén elszaladt és a rendőrnek csak Hunyadi Bosnyák Pált sikerült elcsipnie. Házkutatást tartottak a lakásán és ott rengeteg lopott holmit találtak. A tolvajok találkahelye Hunyadi lakásán volt. Az asz szony és a leány értékesítették a lopott dolgokat.

Orgazdaság miatt a szabadkai törvényszék Hunyadi most egy évi börtönrre, az asszonyt 3 hónapi fogházra ítélte, a leányt pedig főmentette, mert nem lehetett bizonyítani, hogy tudott volna az értékesített dolgok lopott voltáról.

Szabadka, febr. 7

## A bazáros és a rendőr.

30 K egy jobb helyért.

(Saját tud.) Szabadka, febr. 7

Ravasz módon akart jó elárúsió helyre szert tenni Korai Ferencné sz. Závodszyk Mária 36 éves bazáros.

A múlt évben egyik országos vásáron jó elárúsió helyre akart szert tenni a bazáros néni, mivel azonban ez nem ment nagyon könnyen, 30 koronát ajánlott fel egy rendőrnek, ha neki jó helyet szerez.

A rendőr nem engedte magát megvesztegetni és feljelentést tett a vesztegetési kísérlet miatt Korainé ellen.

Tegnap tárgyalta a szabadkai törvényszék az ügyét és vesztegetés miatt 60 korona pénzbírságra ítélte el.

Ugy a vádlott, mint az ügyész felebbezett.

## A fiatalok és a boroshordó

— Amikor a postaszolgák tolvajokra vigyáznak. —

(Saját tud.) — febr. 7.

A nagy vasuti tolvajlások idején történt, hogy Hajdu Istvánt és egy fiatalokú posta szolga társát felebbváltójuk kirendelte a rendező-pályaudvarra, hogy őrizzék a megakartott kocsikat a tolvajok ellen.

Hajdu István és társa ép vacsoráztak, amikor egy ismeretlen kavana csatlakozott hozzájuk és borral kínálta őket. Miker a bort megitták, a katona bizalmasan elárulta, hogy tud egy megfúrt hordót egyik vagonban, amelyben bor van és hívta a két postaszolgát, hogy vegyenek bort belőle. A fiatalok el is ment vele, de lopás közben elfogták a csendőrtök.

A szabadkai törvényszék 1 évi próbaidőt adott neki. Hajdu pedig felmentette.

## Vermes Nándor mint versenybajnok.

Magyarország egyik leggyőzhető sportifjainak életrajzát mutatjuk be olvasóinknak. A nemrég szerencsétlen véget ért Vermes Nándor kiváló és eddig hazánkban utol nem ért eredményeket mutatott fel a testgyakorlatokban. — Vermes Nándor ama kiváló erő közé tartozik, kik a testgyakorlatok különböző nemeiben jártesak s az ő neve a magyar tornászok és atléták között mindig emlékezetes fog maradni. Vermes Nándor Szabadkán született 1862 ben. — Atyja, ugyancsak Nándor, 1848-9-es nemzetőr főhadnagy, erős, edzett ember volt, elnöke a vidéki sportegyleteknek. A Vermes család tagjai között századokon keresztül mindig voltak kiváló atléták; egyik ősiük, Budafalvi Vermes Péter már IV. László király idejében, — az 1274. évben mint királyi viador szerepelt a perdöntő bajvívásban, ki a király parancsára tizenegy izben szállt bajvívásra, és mint bátor viador harcolván, mindannyiszor fényes diadalt aratott. — Nagybudafalvi Vermes Péter a család összes tagjai részére — az örökölhető viadori méltóságot megszerezte. Nem lehet csodálkozni, hogy Vermes Nándor, Magyarország királyi viadora, — az összes testgyakorlati versenyekben leggyőzhetően maradt.

Vermes Nándor fivérével, (Lajos, egyetemi tornatanár volt Kolozsvárott, Béta, országos képviselő Szabadkán) együtt alapította a „Szabadkai Tornaegyletet“, melyből kifejlődött a „Sz. Sport Egylet“ melynek versenye Palicson, (a magyar Olympion) korszakalkotóak voltak a magyar ember sport terén. Vermes Nándor kerékpáron a 80 as évek elején beutazta Európát, ami még abban az időben merész vállalkozás volt. — Mindezek mellett kitartó versenylovas és szenvedélyes vadász volt.

Nagybudafalvi Vermes Nándor kiváló versenyeredményei a következők voltak: 1877. magasugrás 1.80 m., 1879. magasugrásban első, 1.83 m., 18 l. rudmagasugrásban első, 2.92 m 1881. gátversenyben 29 mp. alatt első lett, ugysintén a kardvívásban is. 1884. a bajnoki tévuszásban 3000 mt. 76 perc 36 mp. uszott meg. 1879. szegedi versenygyaloglás, első díj. 1 angol mt. 6 perc 37 1/2 mp. alatt, 1880. Sz. T. E.: birkózásban első. 1881. Palicsi versenyek: súlyemelésben első: 50 kg ot két kézzel 25 ször emelt fejfőle, és 100 kg-ot 5-ször. 1872. Keszthely, Balaton átúsása, első. 1883. Budapest, búvárúsás, első.

Összegezve Vermes Nándort több mint 100 versenyben vett részt, 1887—1900-ig, és mindenben első díjat nyert.

Legjobb eredményei a következők: Síkfutás: 100 yard 10 mp. 220 yard 22 mp: 440 yard 49 mp. Gátverseny: 120 yard 14 mp: — magasugrás, (deszka nélküli) 195 cm: rudugrás, (földről) 310 cm: távolugrás (földről) 640 cm. Kalapácsvetés: 44 15 m. Diszkosvetés 35:15 cm. Vermes Nándor 50 kilométert 1 óra, 46 p. 12 mp. alatt tett meg.

Vadászokban kérje a „Délvidék“-ot.

# KÉP

## a szabadkai cukorpiacról.

Szabadka egyik legújabb betegsége: a cukorbetegség. Ezt a diagnózist nem az orvosok állapították meg, — hanem a rendőrség és a bünyügyi aktákban, mint cukorláncereskedelem van elkönyvelve.

Közismert dolog ugyanis, hogy Szabadkán egyes kereskedők direkt a cukorra vetették magukat és különböző ürügyek alatt nagymennyiséget halmoztak össze. Innen indul ki a szabadkai cukorbetegség csirája és innen van az, hogy a városban a cukor teljesen eltűnt a piacról.

Ezt a betegséget igyekeznek most kioperálni a rendőrség és a munkáját megállapíthatjuk — sikerrel végzi.

A tegnapi nap folyamán ugyanis Rosenthal Zoltán szabadkai kereskedőnél 19 zsák cukrot foglaltak le, amelyet Rosenthal állítólag cukorkagyártási célokra vett.

A bizonyára jobb sorsra érdemes cukorról a rendőrség is tudomást szerzett és lefoglalta, — egy cseppet sem méltányolva Rosenthal ipari hajlamait.

Epeh ideje volna már, hogy a legényesebben szétüsenek az egoista kereskedők között, mert nem szabad eltűrni azt, hogy mikor a közönség csak orvossgként jut egy kis cukorhoz, akkor egyes kereskedők a közönség szájától vonják el és raktározzák be a cukrot, amely mégsem lehet annyira láncereskedelmi cikk, — mint orvossg.

## A Lifka-Mozi műsorából:

**A varázskeringő** — Várkonyi Mihály. Rika művelészetben lesz azoknak részük, akik a csütörtöktől kezdve színre kerülő **Varázskeringő** filmpopretett végig nézhetik. Strauss Oszkár, a legmuzikálisabb zeneszerzőnek a Király-színházban több mint kétszázszor színre került óriási sikerű operettjét művészi rendezésben, pazar kiállításban hozza színre a Lifka-Mozi. Niki hadnagy szerepét, melyet annak idején Ráthonyi Ákos alakított, ezuttal a népszerűség zenitjén levő Várkonyi Mihály játssza, míg Petrász Sári alakítását Helena hercegnőt a szépséges szőke Bánhidny Ilonka alakítja. Franci szerepében Lux Margit nyújt elsőrangú produkciót, míg Joachim herceg szerepében Costa Viktor a külföldről hazatért nagyszerű exteriőrű filmszínész igen kellemes jelenség. A film sikere előreláthatóan óriási lesz és amit az elővetelben eladott jegyek igazolnak a Lifka Mozi pénztáránál. Kezdeté fél 4 és fél 6 órakor.

## Ápolónőből börtöntöltelék

— Aki együtt iszik a katonákkal más pénzén. —

(Saját tud.) Szabadka, febr. 7.

Csak a napokban irtunk egy kórházi apolónőről, aki a hullá ujját levágta, hogy annak a gyűrűjét ellophassa. Az is börtömbé került emiatt. Most egy másik apolónő esetét tárgyalta a szabadkai allami törvényszék, de ezt már sikkasztásért kellett elítélni.

A neve Bene Mihályné, született Apró Rózi, akit sikkasztásért már azelőtt is elítéltek egyszer két hónapra, de nem ülte le, mert Budapesten az egyik hadikórházban mint apolónő szolgálatot teljesített. Most egy másik sikkasztásért megint két hónapot kapott.

Egy ismerőse ugyanis három pokrőcst adott át megőrzés végett Benénének. A pokrőcseket katonák vitték hozzá. Ő felszólította a katonákat, hogy vigyék mindjárt a zálogba a pokrőcseket. A katonák ezt meg is tették és a kapott pénzt Benénével együtt megitták. A sikkasztásért két hónapra ítélt nő most majd elmehet azon, hogy ami a másé az nem az övé.

## NAPI HIREK.

— **Szerb-bunyevác cég táblák.** A hatóság ma rendeletet adott ki, hogy a szabadkai üzletek tulajdonosai magyarnyelvű cégtáblákon febr. 15-ig szerb és bunyevác nyelven is kötelesek feltüntetni cégüket.

— **A mentők átszervezése.** Az önkéntes mentőegyesület a város veszi kezébe és az átszervezés munkája már jórészt befejeződött. A mentőket a városi tűzoltók épületében helyezik el. Tíz tűzoltó: képeztek ki mentőké, akik számára dr. Barta Antal tisztifőorvos tartó tanfolyamot. A kitűnően kiképzett mentők már le is vizsgáztak és mind a tíz jó képesítéssel végezte el a tanfolyamot. E tanfolyamot végzett mentők már mint városi mentők lettek kinevezve.

— **A Zentai uti megfigyelő kórház elkészült.** A Zentai uti megfigyelő kórházat, amelyet a katonaságtól a város vett át, annyira rendezték, hogy e hét végén már átadhatják hivatásának. A kórház első sorban a polgári lakosság rendelkezésére áll, de ez idő szerint még a katonaság is igénybe veheti.

x **Kovács István tanár** VII. kör, Fűzfás-utca 256. sz. a. (Vetrő-féle fűszerüzlet közelében) levő tanfolyamán elfogad tanításra gimnáziumba és egyéb iskolákba járó fiú- és leánytanulókat, valamint magántanulókat is.

## Szabadkai utasok figyelmébe!

A „Délvidék” kapható Zombor, Baja, Ujvidék és Szabadka vasúti hírlap árusítóitól.

## Risgazzák és földmivelők rovata.

Rovatvezető: Szabó Miklós.

Miről ismerjük föl a jó tejelő tehenet? A tej a tejmirigyekben képződik, melyek együttesen alkotják a tőgyet. Minden csecnek egy főmirigy felel meg, mert ezek mindegyike egy csatornavezetékkel bír egy csecshez. A főmirigy számos hólyagocskákból áll, melyek fűrtszerűleg vannak felhalmozva. A hólyagocskák belső fele kockaalakú sejtekből áll s ezekből lesz a tej. A tej nem egyéb, mint folyékonyvá vált tejmirigy. Ebből következik, hogy annál több tejet ad a tehen, minél fejlettebb a tőgymirigy. Ez az első fölitétele a nagy tejelőképességnek — a takarmányozás csak másodsorban következik. A tőgy nagyságán kívül azonban még a tejek is figyelembe veendőek. Tejeknek azon véredényeket nevezük, melyek a has két oldalán a tőgy táplálására szükséges vért szállítják. A vérből veszi a tejmirigy az elhasznált sejteket pótlására az anyagot, tehát minél nagyobb a véredény, annál jobban táplálkozhatik abból. További ismertető jelek a bőr finomsága és a szőr fénye. A bőr három rétegből áll: a legkülső szaru s az ezt követő irha és a zsírrétegből. Ez utóbbi rétegben húzódnak a véredények, faggyu és izomszálak és ez szolgál a zsír lerakódására is. Minél kevesebb hajlandósága van a szervezetnek a zsír lerakódására az irharétegbe, annál inkább felhasználhatja azt a tejképzésre: a szőr fénye pedig azért van a tejelőképességgel összefüggésben, mert a fényt a bőr alatt levő faggyumirigyek adják és ezek azonos alkotásuk a tejmirigyekével. Minél több hajlandósága van az állat szervezetének az ily mirigyek képzésére, annál nagyobb és jobb a hajlandósága a tejmirigy fejlesztésére is.

Ezen ismertető jelek azonban nincsenek minden jóltejtelő tehenen egyidejűleg jelen és különben is csak tájékozásul szolgálhatnak, mert a tehen tejelőképességét egész biztosan csak próbaféjés útján lehet megállapítani.

## A Korszó-Mozi műsorából:

— **Diadalmas asszony** — ragyogó premier. A Nordisk-gyár attrakció sorozatának világ hírelt dicsőíti ez a grandiózus szerelmi dráma, amely a „Diadalmasszony” neven foglal helyet csütörtöktől vasárnapig a Korszó-Mozi műsorán. A főszerepeket a dán művészvilág kiválóságai közül: Caró Weits és Chara Weith játsszák, akik ennek az irodalmi színvonalu drámának két szerelmes emberpárját megkapó, esodás életműveléssel viszik vászonra s boldogság utáni küzdelmüknek művészi interpretációt. A világvárosok színpadán óriási sikert aratott darab bizonyára Szabadkán is emlékeztető nyomatokat hagy majd maga után.

— **Bernstein: Izrael, amerikai attrakció:** — A kormányzó Henry Bernstein, — a franciák essentialis írójának világhíres hatalmas, 4 felvonásos drámája az „Izrael” és az amerikai World gyár káprázatos kiállítású a háboru alatt készült gyönyörű

filmje a „Kormányzó” 4 felvonásos dráma lesz a Korszó-Mozi hátfői bemutatójának feltűnést keltő műsora. Az Izrael izgalmas, magával ragadó dráma hálás főszerepeit Jean Ducret, Kürthy György, — Mattyasovszky Ilona és Inke Rezső játsszák, míg a „Kormányzó” alakjai közül Mare Allan amerika legnagyobb művészi sikereket aratott kedvence nyújt művészileg felejthetetlen produkciót.

## Nyilttér.\*

Igen lisztelt Betörő Ur!

Amint Ön utólag sajnálattal nélkülözhetie, betörőszerszámjait: 1 kötélhágcsó, 2 ráspoly, Paliason a Goitein villában felejtette, melyet látogatásával megtisztelt. Ön a nevezett tárgyakat, — melyek Önnek bizonyára becsesek, mint keresetforrásának eszközei, — átadtam László rendőrkapitány urnak, hol azt Ön személyesen átveheti. Ennek ellenében azonban tisztelettel felkérem, szíveskedjék a tévedésből magánál felejtett öt különböző kulcsot visszahozni és a vaskapun bedobni, mert arra nekünk is szükségünk volna. A magával vitt csekélyeségeket, mint 1 és fél kg cukor, négy szál gertya, 5 skatulya gyufa, 1 drb toilette-szappan, 1 üveg méz, 1 l. spiritusz, 1 drb gyorsforralót a villafeltöréssel járó fázadozásaiért megtarthatja.

Apropó! A magával vitt negyedkilónyi borsot azonban jó lesz visszahozni, nehogy esetleg az udvariatlan rendőrkapitány az Ön orra alá törhesse.

Mály tisztelettel:

B. M.

\* Az e rovatban közlöttékért felelősséget nem vállal a Szerk.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szerkesztő Nyomda és Irodalmi Vállalat által Szabadkán, Szabó-utca 2) sz. (Saj. tud.) Szabadka, febr. 7

## LIFKA-MOZI

Csütörtöktől — vasárnapig  
**Várkonyi Mihály**  
**Bánhidny Ilonka**  
felléptével  
**Varázskeringő**  
Strausz Oszkár operettje 4 felv eredeti zenével.

Kezdeté fél 4 és fél 6 órakor vasárnap 3, fél 5, és 6-kor.

## Fogak és fog-sorok.

Különlegességek fogászati munkákban, aranyból és platínából, valamint arany- és platínafogak, koronák és hidak, ugyazintén szápadás nélküli fogak. Foghúzás teljesen érzéstelenítve és fogtömések (plombák).

Schäffer Géza  
Szabadka, Rosszút-u., Prokes-ház. Telefon 58



**Viszketésget, sömört, rüh**

a leggyorsabban elmulasztja a Dr FLESCHE-féle eredeti törv. védett

**„Skaboform kenőes“**

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsétetes dr. Flesch-féle kórjűnk. Próbategely 3 korona, nagy tégely 5 K., családi adag 12 korona Szabadka és vidéke részére Ióraktár:

**DECSY GYULA**

„Szent Terézia“ városi gyógyszer-tár 1. kör Deák-utca. (Kiskápolna mellett.)

**JESZENSZKY JENŐ**

„Órangel“ gyógyszer-tárában. Vételnél a SKABOFORM védjegyre ügyeljétek!

**Apróhirdetések.**

Egy szó ára 30 fl. A legkisebb hirdetés 3 K. Felvilágosítást hirdetési ügyekben a kiadóhivatal ad. Telefonszám 300.

Egy fekete, báránybélésű téli bunda eladó. Cim a kiadóban. 2-4

Tárogatót. egy jékarban tartott használt tárogatót megvételre keresek, cim a kiadóban. 16-3

Zöld selyem ripz szalon butor függönyel, villany lámpák, Ingaóra fehér himzett alszoknyák eladók. Rákóczi-u. 19

Cukorkás Bádogdobozokat jó állapotban lévőket rozsdamenteseket vesszünk. Ruff Cukorkagyár I. Damjanich-u. 145 (Mészáros Gábor-ház) 18-2

Munkáslányokat keresünk Ruff Cukorgyár I. Damjanich 145 (Mészáros Gábor-ház) 19-2

Egy teljes borbélyüzlet berendezés eladó. Bővebbet Béke Kávéház mellett, Wesselényi u. 45 földszint Löwinger Rózánál 20-2

Egy jékarban levő

**ház, üzlethelyiséggel és villanyvilágítással ELADÓ.**

II. kör, Plébánia és Gábor-utca sark 193 sz. alatt.

**Egy sarokház**

fűszerüzlettel eladó VIII. kör, Berkes-utca 331 Erdélyi Józsefné

Szabadka, Bácskosúthfalva Cservenka, Hód-ság és Combo helyiérdekű vonal területén

**DÉLVIDÉK**

minden páros napokon amidőn a vonatok közlekednek rendszeresen érkeznek meg

Szabadkai villamos telephelyiérdekű vonal területén február 15-iki lépésre idősebb házvezetőnőket keres

Aki nem szereti a sötétséget, szerezze be:

**karbit**

és karbitlámpákban szükségletét míg a készlet tart:

**Engl Adolfné,**

varrógép és gramofon üzletében Deák-utca 1. szám Kunetz ház.

Egy jékarban levő

**ház eladó**

és azonnal áthadható négy szobával, három konyha egy kamrával és egy istálloval. Tudakozódni lehet a tulajdonosnál. V. k. Zombori-ut 121 sz. a.

Ugyanott egy új Meseor kályha is eladó.

**Meszet**

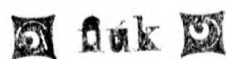
falitéglat és tetőcserepet vagon tétékben szállít.

**Révai Adolf**

Szabadka Magyar-u. 578

**Ujságárusító**

emberek, asszonyok, lányok.



havi fizetéssel, vagy magas %-al azonnal felvételnek a

**DÉLVIDÉK**

Kiadóhivatalában.

**Alkalmi eladás.**

Kedvező vétel folytán, keltető jutányos áron eladásra kerülnek.

- Malomszabák,
- Ébédiek borszékkekkel,
- Uri székák,
- Ébésztalék,
- Székrekények,
- Garderób szekrények,
- Witrinek,
- Taságyak matracossal,
- Kész diványok,
- Edélbú asztalok,
- Kradancok,
- Székék,

Háboru előtti keltető minőségű készítmények.

Czigler Gyula butor-kereskedő.

A barátok temploma mellett.

**Értesítés!**

Van szerencsénk a n. é. közseg szives tudomására némi, k. I. kör Kolessey-u. 248 sz. a. főpostával szemben

**férfi**

**szabó üzlete**

nyitottunk.

Mifogadunk minden e szakmavágó munkákat u. m. mindennemű férfi ruhá és felső kabátok méret után való elkészítést a legújabb divat szerint, továbbá ferdítéssel javításokat és vasalásokat is e közlünk.

A n. é. közsegbe beeres pártfogását kérve maradunk kiváló tisztelettel:

Nichier és Giasz férfi szabók.

Feltele szerkesztőnk telefonszám: 248. Párizs 248.